

Reviderad överenskommelse om interkommunal samverkan för Sfx

Rekommendation från Storsthlm

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Reviderad överenskommelse om interkommunal samverkan för Sfx antas och börjar gälla den 1 april 2025.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren

Sammanfattning av ärendet

Storsthlms styrelse har beslutat att rekommendera kommunerna i länet att anta en ny överenskommelse om interkommunal samverkan för svenska för akademiker (Sfx) och har remitterat rekommendationen till Stockholms stad för yttrande. Den nya överenskommelsen innebär ett förtydligande gällande vilka meriter som kvalificerar elever att antas till utbildningen, en ny ersättningsmodell för anordnande kommuner samt att den tidigare rollen samordnare tas bort och ersätts av en samordningsfunktion.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och arbetsmarknadsnämnden.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till den nya överenskommelsen och de förtydliganden den innebär. Stadsledningskontoret efterfrågar dock vissa ytterligare förtydliganden gällande samordningsfunktionen.

Arbetsmarknadsnämnden ställer sig positiv till den nya överenskommelsen och de förtydliganden den innebär. Arbetsmarknadsnämnden efterfrågar vissa ytterligare förtydliganden gällande samordningsfunktionen.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Sfx är en utbildningsform som möjliggör tillvaratagandet av befintlig kompetens, kortar ner tid innan etablering i rätt yrke och bidrar till kompetensförsörjning inom bristyrken. Studieförmen är viktig utifrån flera olika aspekter. Nyanlända får

möjlighet att bidra, genom sin kompetens, till samhället, samtidigt som en etablering på svensk arbetsmarknad möjliggörs. Det är alldeles avgörande utifrån ett integrationsperspektiv. Dessutom tillgodoses branschens kompetensbehov, vilket är viktigt på samhällsnivå.

Den rödgröna majoriteten ser positivt på den reviderade överenskommelsen om interkommunal samverkan för Sfx. Den tidigare överenskommelsen täcker inte, på grund av sin höga ålder, flera områden som exempelvis distans och fjärrundervisning. Dessutom blir den reviderade överenskommelsen än mer tydligare med större fokus på uppföljning, likvärdighet och kvalitet. Det är centrala steg för hela länets kompetensförsörjning.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholm den 12 februari 2025

Emilia Bjuggren

Bilagor

1. Remiss – Rekommendation – Reviderad överenskommelse om interkommunal samverkan för Sfx, dnr KS 2024/1159–3.1
2. Överenskommelse – Reviderad överenskommelse om interkommunal samverkan för Sfx, dnr KS 2024/1159- 3.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Svenska för yrkesutbildade, Sfx, är en regional utbildning i svenska för invandrare med akademisk utbildning inom någon av de erbjudna yrkesinriktningarna. Det finns en överenskommelse om denna sorts utbildning i vilken samtliga kommuner i Stockholms län ingår. Denna överenskommelse föreslås nu revideras.

Liberalerna vill i sammanhanget kommentera nedläggningen av SF(L), den framgångsrika lastförarutbildningen som hållits på Stockholms transport- och fordonsgymnasium och som tog slut och med höstterminen. Detta riskerar slå hårt mot branschen. Vi vill därför se att den kombinationsutbildning som staden aviserat att man ämnar ta fram för lastbilsförare etableras så snart som möjligt så att det inte uppstår ett onödigt stort glapp under vårterminen. Vi vill också se att stadens ansträngningar för att marknadsföra utbildningen genomförs på bred front.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 19 februari 2025

Anders Österberg
Kommunstyrelsens ordförande

Särskilt uttalande av Jan Jönsson (L) som är likalydande med Liberalernas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Centerpartiet ser ett behov både av den typen av svenskutbildning för akademiker som föreslås i denna rekommendation, men även svenskundervisning som har större fokus på yrkesutbildningar för exempelvis lastbils- och bussförare, hantverkare och svetsare.

Vi vill i grunden förändra svenskundervisningen för invandrare så att fokus läggs på att snabbt och med hjälp av näringslivet komma in i arbete – vi kallar det Jobbsvenska. Vi vill se ett system där den med kortare utbildningsbakgrund lär sig svenska med jobbfokus och avslutad utbildning ger ett jobbsvenskacertifikat som garanterar funktionalitet i svenska, medan den som har längre utbildningsbakgrund läser akademisk svenska som leder till ett certifikat för akademiska studier med möjlighet till fortsatta studier eller jobb. Centerpartiet ser ett behov av att korta ner tiden innan personer etablerar sig på arbetsmarknaden och kan bidra till svensk kompetensförsörjning, inte minst inom bristyrken. Det gäller både för personer med hög och låg utbildningsnivå.

Vidare är ett stort problem med traditionell SFI att undervisningen inte är individanpassad och att kopplingen till arbetsmarknaden är för svag. Därför är den nya samordningsfunktionen för Sfx som föreslås viktig, särskilt dess uppdrag att ”bedriva gemensam kontaktskapande verksamhet mot arbetsmarknad”. Vi hade önskat ett ännu tyngre fokus på just denna uppgift för att säkerställa att så många som möjligt kommer ut på arbetsmarknaden efter avslutade Sfx studier.

Ärendet

Den nya överenskommelsen tydliggör att Sfx är exklusiv för elever med akademisk examen samt att det är en yrkesorienterad språkutbildning och inte en yrkesutbildning. Vidare är följande förändringar centrala.

Ändrad finansiering och ny ersättningsmodell

Ersättning ska utgå per erbjuden timme i sfi och per poäng för sva grund och sva. Ersättningen ska vara densamma som för dessa kurser i anordnarkommunens ordinarie utbud med ett tillägg på 35 procent som finansierar inblandningen av yrkesorienterade aktiviteter. Påslaget för yrkesorienteringen minskar jämfört med tidigare ersättningsmodell vilket innebär en kostnadsänkning om cirka 22 procent per heltidsstuderande elev. För staden innebär förslaget cirka 9 000 kr mindre i ersättning per elev för det totala kurspaketet.

Fjärrundervisning som innebär att läraren undervisar klassen i realtid genom ett digitalt kommunikationsverktyg kan förekomma inom Sfx. Fjärrundervisning ska medföra ett prisavdrag om 20 procent i de fall en kurs i huvudsak är planerad som fjärrundervisning. Enstaka tillfällen med fjärrundervisning ska inte medföra prisavdrag.

Samordnare blir samordningsfunktion

Den tidigare rollen samordnare ersätts av en samordningsfunktion med resurser räknat i timmar. Tid inom övergripande kommungemensam samordning minskas från 40 timmar per vecka till 16 timmar per vecka.

Samordningsfunktionen ska:

- Möjliggöra intern samordning mellan anordnarkommunerna, mellan samtliga kommuner inom överenskommelsen samt mellan Storsthlm's kansli och kommunerna.
- Bedriva gemensam kontaktskapande verksamhet mot arbetsmarknad och andra myndigheter, utöver den aktivitet som anordnande kommun ansvarar för.
- Vara en samlade funktion för den gemensamma utvecklingen av utbildningsformen.

Inriktningar och prioriteringar styrs gemensamt via den styrgrupp som är utsedd av länsrektorsmötet. Styrgruppen beslutar även om vilken kommun som ska ansvara för samordnarfunktionen och har beslutat att det är Stockholms stad.

Arbetsgivarkommunens kostnader ska fördelas mellan de kommuner som antagit Sfx-överenskommelsen. Kostnader som inkluderas är kostnader för personal samt för generella Sfx-aktiviteter. Kostnaden fördelas mellan kommunerna dels genom ett grundbelopp på 5000 kronor per år som är lika för alla, dels genom procentuell fördelning baserat på antal invånare i kommunen.

Den kommun som ansvarar för samordning fakturerar övriga kommuner vid ett tillfälle per år.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och arbetsmarknadsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 5 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att den uppdaterade överenskommelsen är tydligare än tidigare och att det är positivt att det blir större fokus på uppföljning, likvärdighet och kvalitet. Stadsledningskontoret skulle dock gärna se att bilaga 1. Samordnarfunktion, förtydligar samordningsfunktionens möjligheter att samverka, följa upp och koordinera utifrån det regionala perspektivet. Finansiering av kommunikationsinsatser i rekryteringssyfte har tidigare varit en utmaning då samordnaren inte haft en beslutad budget. För att underlätta samordnarfunktionens årsplanering ser stadsledningskontoret gärna ett förtydligande kring denna post.

Den nya ersättningsmodellen innebär en intäktssänkning som i praktiken till viss del skulle kunna påverka kursernas innehåll. Elever som läser sfx är dock en stark målgrupp bestående av akademiker, vilket i den uppdaterade överenskommelsen förtydligas och skärps. Samtidigt som kostnaderna sänks ökar möjligheten att andra kommuner i större utsträckning skickar sina elever med akademisk examen till sfx vilket på sikt gynnar både individen och hela länet.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 december 2024 följande.

Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt svar på remissen.

Särskilt uttalande av Christina Tufvesson (L), se Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 4 december 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att den uppdaterade överenskommelsen är tydligare än tidigare och att det är positivt att det blir större fokus på uppföljning, likvärdighet och kvalitet.

Arbetsmarknadsförvaltningen skulle gärna se att *Bilaga 1. Samordnarfunktion*, förtydligar samordningsfunktionens möjligheter att samverka, följa upp och koordinera utifrån det regionala perspektivet. Finansiering av

kommunikationsinsatser i rekryteringssyfte har tidigare varit en utmaning då samordnaren inte haft en beslutad budget. För att underlätta samordnarfunktionens årsplanering ser arbetsmarknadsförvaltningen gärna ett förtydligande kring denna post.

Den nya ersättningsmodellen innebär en intäktssänkning som i praktiken skulle kunna påverka kursernas innehåll till viss del. Samtidigt är elever som läser sfx en stark målgrupp bestående av akademiker. Genom att kostnaderna sänks ökar eventuellt möjligheten att andra kommuner i större utsträckning skickar sina elever med akademisk examen till sfx vilket på sikt gynnar både individen och hela länet.

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Särskilt uttalande av Christina Tufvesson (L)

Svenska för yrkesutbildade, Sfx, är en regional utbildning i svenska för invandrare med akademisk utbildning inom någon av de erbjudna yrkesinriktningarna. Det finns en överenskommelse om denna sorts utbildning i vilken samtliga kommuner i Stockholms län ingår. Denna överenskommelse föreslås nu revideras.

I likhet med arbetsmarknadsförvaltningen tror Liberalerna att det är positivt att den nya överenskommelsen tydliggör att Sfx enbart är för elever med akademisk examen och att det är en yrkesorienterad språkutbildning och inte en yrkesutbildning. Liberalerna kan även instämma i förvaltningens bedömning att det är positivt att det blir större fokus på uppföljning, likvärdighet och kvalitet. Nedläggningen av SF(L), den framgångsrika lastförarutbildningen som hållits på Stockholms transport- och fordonsgymnasium och som tar slut denna termin, riskerar slå hårt mot branschen. Vi vill se att den kombinationsutbildning som staden aviserat att man ämnar ta fram för lastbilsförare etableras så snart som möjligt så att det inte uppstår ett onödigt stort glapp under vårterminen. Vi vill också se att stadens ansträngningar för att marknadsföra utbildningen genomförs på bred front.